

پاسخنامه

دهم انسانی

۱۹ آبان ماه ۱۴۰۲

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
مهدی اسفندیاری، امیرحسین جلالی، آروین حسینی، نریمان فتح‌اللهی، زانبار محمدی، سعید نداف	ریاضی و آمار (۱)
عزیز الیاسی پور، محمدامین داداش‌فام، نیلوفر صادقیان، سید علیرضا علویان، زینب غلامعلی‌زاده، سجاد غلام‌پور سیوکی، شیوا نظری	علوم و فنون ادبی (۱)
برگزیده از سؤالات کتاب جامع	علوم و فنون ادبی (۱) - سؤال‌های «آشنا»
ریحانه امینی، فاطمه صفری، بصیر کریمی، سمیه محمدی مصیری	جامعه‌شناسی (۱)
آرمین ساعدپناه، مصطفی قدیمی‌فرد، احسان کلاته‌عربی، مدیا ویسی‌گی	عربی، زبان قرآن (۱)
علی آقاچانپور، صفا حاضری، امیرحسین کاروین، جواد میربلوکی	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
محمد قاسمی، محمد نادرپور، پارسا وکیلی	منطق
احسان عالی‌نژاد، سیدمحمد مدتی دینانی، سارا معصوم‌زاده	اقتصاد
حسن افتاده، حسین پرهیزگار، سعید جعفری، محسن فدایی	فارسی (۱)
امیرمهدی افشار، محسن بیانی، مرتضی محسنی‌کبیر	دین و زندگی (۱)
مجتبی درخشان، محسن رحیمی، عقیل محمدی‌روش	زبان انگلیسی (۱)

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بهیرایی، حمید زرین‌کفش، احسان غنی‌زاده	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	یاسین مهدیان	یاسین مهدیان	الهام محمدی، زینب غلامعلی‌زاده	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	فاطمه صفری	زهره قموشی
عربی، زبان قرآن (۱)	اسماعیل علی‌پور	اسماعیل علی‌پور	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	محدثه صفاری	محدثه صفاری	زهره دامیار	عطیه محلوجی
منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	زهره قموشی
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	مرتضی عزیزی	
فارسی (۱)	شیوا نظری	شیوا نظری	مرتضی منشاری، الهام محمدی	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	امیرمهدی افشار	امیرمهدی افشار	سکینه گلشنی	زهره قموشی
زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی‌روش	عقیل محمدی‌روش	فاطمه نقدی، رحمت‌اله استیری	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهره دامیار (اختصاصی) - الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	فاطمه رئیس‌زیدی (اختصاصی) - حبیبه محبی (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی) - فریبا رثوفی (عمومی)
حروفچین و صفحه‌آرا	زهره تاجیک (اختصاصی) - فاطمه علی‌یاری (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۳»

(نریمان فتح الهی)

عدد مورد نظر را x فرض می‌کنیم؛ بنابراین داریم:

$$\frac{5x-8}{2} + x = 3x \Rightarrow \frac{5x-8}{2} = 2x$$

$$\Rightarrow 5x-8=4x \Rightarrow x=8$$

$$\Rightarrow \text{عدد} = \frac{x}{2} = \frac{8}{2} = 4$$

(معارله و مسائل توصیفی، صفحه ۱۱)

۲- گزینه «۱»

(زانیار ممبری)

در معادله $ax+b=a'x+b'$ اگر $a \neq a', b \neq b'$ باشد؛ در این صورت معادله

جواب ندارد؛ پس در مورد معادله داده شده داریم:

$$m^2x-2=4x+m$$

$$\left. \begin{matrix} m^2=4 \Rightarrow m=\pm 2 & (1) \\ m \neq -2 & (2) \end{matrix} \right\} \xrightarrow{(1) \cap (2)} \text{پس } m=2 \text{ قابل قبول است}$$

(معارله و مسائل توصیفی، صفحه ۱۱)

۳- گزینه «۲»

(سعید نراف)

ابتدا $x=2$ را در معادله جایگذاری می‌کنیم:

$$8-2k-12=0 \Rightarrow -2k=4 \Rightarrow k=-2$$

با جایگذاری $k=-2$ معادله به صورت $2x^2+2x-12=0$ درمی‌آید؛ حال داریم:

$$2x^2+2x-12=0$$

$$\xrightarrow{+2} x^2+x-6=0 \Rightarrow (x+3)(x-2)=0 \Rightarrow \begin{cases} x=-3 \\ x=2 \end{cases}$$

پس ریشه دیگر آن -3 است.

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۳۲)

۴- گزینه «۳»

(آروین هسینی)

اگر عدد مورد نظر را x در نظر بگیریم، سه برابر مربع آن برابر $3x^2$ است؛ حال داریم:

$$3x^2 = x+10 \Rightarrow 3x^2 - x - 10 = 0$$

$$\text{مقایسه با فرم استاندارد } \begin{cases} a=3 \\ b=-1 \Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = (-1)^2 - 4(3)(-10) = 121 \\ c=-10 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{1 + \sqrt{121}}{2(3)} = \frac{1+11}{6} = 2 \text{ ق ق} \\ x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{1 - \sqrt{121}}{2(3)} = -\frac{10}{6} = -\frac{5}{3} \text{ ق ق} \end{cases}$$

چون عدد مورد نظر باید غیر صحیح باشد، $x = -\frac{5}{3}$ قابل قبول است؛ از طرفی مربع آن برابر:

$$x^2 = \left(-\frac{5}{3}\right)^2 = \frac{25}{9}$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۸)

۵- گزینه «۲»

(مهوری اسفندیاری)

معادله را به صورت $(x-1)^2 = -k+5$ می‌نویسیم. اگر معادله می‌خواهد دو جواب متمایز داشته باشد؛ عبارت $-k+5$ باید مثبت باشد:

$$-k+5 > 0 \Rightarrow k < 5$$

مقادیر صحیح مثبت k : ۱, ۲, ۳, ۴

$$\text{مجموع مقادیر} = 4+3+2+1=10$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۲)

۶- گزینه «۲»

(نریمان فتح الهی)

ابتدا $3x$ را در عبارت درون پرانتز ضرب می‌کنیم:

$$(x+5)3x=2 \Rightarrow 3x^2+15x=2 \xrightarrow{+3} x^2+5x=\frac{2}{3}$$

مربع نصف ضریب x را به طرفین معادله اضافه می‌کنیم:

$$\frac{\left(\frac{5}{2}\right)^2 = \frac{25}{4}}{\frac{25}{4}} \rightarrow x^2+5x+\frac{25}{4} = \frac{2}{3} + \frac{25}{4}$$

$$\Rightarrow \left(x+\frac{5}{2}\right)^2 = \frac{83}{12}$$

پس:

$$-2a = \frac{5}{2} \Rightarrow a = -\frac{5}{4}, b = \frac{83}{12}$$

$$\Rightarrow ab = -\frac{5}{4} \times \frac{83}{12} = -\frac{415}{48}$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۳)

۷- گزینه «۲»

(امیرحسین بلالی)

زمانی یک معادله درجه دوم دارای دو جواب یکسان است که ریشه مضاعف داشته باشد و دلتای آن برابر با صفر باشد.

ابتدا معادله را به حالت استاندارد تبدیل می‌کنیم و بعد با محاسبه فرمول

دلتا، معادله به دست آمده را حل می‌کنیم:

$$9x^2 - 12x = a \Rightarrow 9x^2 - 12x - a = 0$$

$$a' = 9, b' = -12, c' = -a$$

$$\Delta = b'^2 - 4a'c' = 144 + 36a = 0$$

$$36a = -144$$

$$\Rightarrow a = -4$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۸- گزینه «۴»

(زانیار مومری)

معادله درجه دومی که ریشه‌های آن α و β باشد، به صورت زیر به دست

می‌آید:

$$S = \alpha + \beta \Rightarrow x^2 - Sx + P = 0$$

$$P = \alpha \times \beta$$

ابتدا ریشه‌های معادله داده شده را به دست می‌آوریم:

$$x^2 - 2x - 1 = 0$$

$$x_1 = \frac{2 + \sqrt{8}}{2} = \frac{2 + 2\sqrt{2}}{2} = 1 + \sqrt{2}$$

$$x_2 = \frac{2 - \sqrt{8}}{2} = \frac{2 - 2\sqrt{2}}{2} = 1 - \sqrt{2}$$

ریشه‌های معادله جدید به صورت $2(1 + \sqrt{2})$ و $2(1 - \sqrt{2})$ است؛ پس داریم:

$$S' = 2 + 2\sqrt{2} + 2 - 2\sqrt{2} = 4$$

$$P' = (2 + 2\sqrt{2})(2 - 2\sqrt{2}) = 4 - 8 = -4$$

$$x^2 - 4x - 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = -4 \\ c = -4 \end{cases}$$

$$b + c = -4 - 4 = -8$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۹)

۹- گزینه «۱»

(مهری اسفندیاری)

$$x(1-x) - 6kx + 4 = 0 \Rightarrow x - x^2 - 6kx + 4 = 0$$

$$-x^2 + (1-6k)x + 4 = 0 \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} \begin{cases} a = -1 \\ b = 1-6k \\ c = 4 \end{cases}$$

$$\text{حاصل ضرب ریشه‌ها: } P = \frac{c}{a} = \frac{4}{-1} = -4$$

$$\text{حاصل جمع ریشه‌ها: } S = \frac{P}{\gamma} = \frac{-4}{\gamma} = -2$$

$$\begin{cases} S = x_1 + x_2 = -2 \\ S = x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} = \frac{-1+6k}{-1} = -2 \Rightarrow -1+6k = 2 \Rightarrow 6k = 3 \Rightarrow k = \frac{1}{2} \end{cases}$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۹)

۱۰- گزینه «۳»

(زانیار مومری)

می‌توانیم مساحت قسمت هاشورخورده را از اختلاف مساحت مربع و دایره

داده شده به دست آوریم. اگر شعاع دایره را برابر x در نظر بگیریم، چون قطر

دایره برابر ضلع مربع است؛ پس اندازه ضلع مربع $2x$ است.

مساحت دایره - مساحت مربع = مساحت قسمت هاشورخورده

$$= (2x)^2 - \pi(x)^2 = 4x^2 - \pi x^2 = (4 - \pi)x^2 \quad (I)$$

$$= 100 - 25\pi = 25(4 - \pi) \quad (II)$$

$$\xrightarrow{(I),(II)} (4 - \pi)x^2 = 25(4 - \pi) \xrightarrow{x > 0} x = 5$$

اندازه ضلع $4x = 4 \times 5 = 20$ محیط مربع

$20\pi = 10\pi \times 2$ قطر = محیط دایره

مجموع محیط مربع و دایره $= 40 + 10\pi = 10(4 + \pi)$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۱)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینه «۳»

(عزیز الیاسی پور)

در این متن، جملات کوتاه هستند و حذف فعل به قرینه لفظی، نمود زیادی دارد.

(مبانی تحلیل متن، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۱۲- گزینه «۳»

(مهمرامین راداش فاه)

قالب این ابیات، مثنوی است و هر بیت، قافیه مستقل خود را داراست. / اضافه تشبیهی: «تنور شکم»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: قالب ابیات، مثنوی نیست. / اضافه تشبیهی: «ابر زلف» و «ابر دیده»

گزینه «۲»: قالب ابیات، مثنوی نیست. / فاقد اضافه تشبیهی

گزینه «۴»: قالب ابیات، مثنوی است. / فاقد اضافه تشبیهی

(مبانی تحلیل متن، ترکیبی)

۱۳- گزینه «۴»

(زینب غلامعلی زاره)

آهنگ این بیت، آرام و غم‌انگیز است؛ درحالی‌که سایر ابیات، دارای ریتم ضربی، تند و فرح‌بخش هستند.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۱۴- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا علویان)

آهنگ ابیات شاهنامه فردوسی، آهنگی کوبنده و محکم است. در بیت گزینه «۴» نیز این نوع آهنگ مشاهده می‌شود. سایر ابیات دارای لحنی شاد و آهنگی طرب‌انگیز هستند.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۱۵- گزینه «۳»

(شیوا نظری)

در این گزینه، شاعر از خوشی ایام سخن گفته است؛ درحالی‌که آهنگی سنگین و غم‌انگیز را برای آن انتخاب کرده است.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۱۶- گزینه «۲»

(سیار غلام پور سیوکی)

در این گزینه، ریتم کوتاه و ضربی وجود دارد که با واج آرایشی صامت «ش» غنی‌تر شده است.

(موسیقی شعر و بدیع لفظی، ترکیبی)

۱۷- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

باده و باد: جناس / فاقد واژه آرایشی

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واژه آرایشی: سلیمان / واج آرایشی در صامت «س»

گزینه «۲»: واج آرایشی در صامت «د» / تضاد: «درد» و «درمان»

گزینه «۴»: کنایه: جان برآمدن / تلمیح: به داستان شیرین و فرهاد اشاره می‌کند.

(بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۸- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا علویان)

در این بیت، تکرار صامت‌های «چ» و «خ»، واج آرایشی محسوسی به وجود آورده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: واج آرایشی در مصوت «ب»

گزینه «۳»: واج آرایشی مصوت کوتاه «ب» در مصراع اول

گزینه «۴»: واج آرایشی در صامت «د» به چشم می‌خورد؛ اما این تکرار، به اندازه تکرار صامت‌های «چ» و «خ» در بیت گزینه «۱» محسوس نیست.

نکته: واج آرایشی صامت‌ها از مصوت‌ها محسوس‌تر است؛ بنابراین گزینه‌های «۲» و «۳» نمی‌توانند پاسخ درست باشند.

(بدیع لفظی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۱۹- گزینه «۲»

(نیلوفر صدقیان)

مضمون بیت مطرح‌شده، «اعتقاد به قضا و قدر و سرنوشت» است که این مضمون در گزینه «۲» نیز مشاهده می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: توکل کردن به خدا

گزینه «۳»: دنیا به کام کسی نیست.

گزینه «۴»: با توکل، می‌توان به رزق و روزی رسید.

(مفهوم، صفحه ۲۸)

۲۰- گزینه «۴»

(زینب غلامعلی زاره)

بیت صورت سؤال، به این نکته اشاره دارد که عاشق در صورت بی‌وفایی معشوق، از یار خود روی گردان می‌شود و دیگر به سمت معشوق بازمی‌گردد؛ اما بیت گزینه «۴»، بیان می‌کند که به هیچ طریقی، از درگاه مخاطب روی خود را برنمی‌گردانم و فقط مرگ است که می‌تواند من را از درگاه او جدا کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سختی عشق دلپذیر است.

گزینه «۲»: ترجیح و برتری غم معشوق بر شادی

گزینه «۳»: تقدیرگرایی

(مفهوم، صفحه ۳۵)

علوم و فنون ادبی (۱) - سؤال‌های «آشنا»

۲۱- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

«را» نشانه مفعول است؛ نه به معنی «برای».

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: واژگان عربی: «صحت، معالجه، وجه و حسبت»

گزینه «۲»: به صواب آن لایق تر [است].

گزینه «۳»: «بتوانستی دید» امروزه به صورت «می توانست ببیند» استفاده می شود.

(مبانی تحلیل متن، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۲۲- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

بیت گزینه «۳»، در زمره ادبیات «حماسی» قرار می‌گیرد و ابیات سایر گزینه‌ها، در زمره ادبیات «غنائی» قرار می‌گیرند.

(مبانی تحلیل متن، صفحه ۱۶)

۲۳- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

ابیات «الف» و «ب»: آهنگ و موسیقی یکسان دارند. این ابیات، وزنی آرام دارند.

ابیات «ج» و «ه»: وزنی کوتاه و کوبنده دارد.

بیت «د»: وزنی تند و ضربی دارد.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۲۴- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

مفهوم غم‌بار بیت گزینه «۳»، با وزن شاد آن هماهنگ نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفهوم غم‌بار همراه با وزنی غم‌انگیز

گزینه «۲»: مفهوم شاد همراه با وزنی فرح‌بخش

گزینه «۴»: مفهوم حماسی همراه با وزنی کوبنده

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۲۵- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

آهنگ این بیت، «سنگین و آرام» و آهنگ سایر ابیات «تند، سریع و سبک» است.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۲۶- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

الف) واج‌آرایی صامت «ش» و مصوت «ا» / ب) «خون کسی را خوردن» کنایه از «آزار شدید رساندن» / پ) «هر چه» تکرار شده است و «واژه‌آرایی» را پدید آورده است. / ت) «رشته الفت»: تشبیه

(بیان و بدیع، ترکیبی)

۲۷- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» دارای هر دو آرایه واج‌آرایی و واژه‌آرایی هستند؛ اما بیت گزینه «۴» تنها از آرایه واج‌آرایی برخوردار است.

(بدیع لفظی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۲۸- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

«شیرین» در این گزینه، به معنای شخصیت مشهور داستانی تکرار شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «شیرین» اول: عزیز و خواستنی / «شیرین» دوم: شخصیت مشهور

گزینه «۳»: «شیرین» اول: نغز و دلکش / «شیرین» دوم: شخصیت مشهور

گزینه «۴»: «شیرین» اول: شخصیت مشهور داستانی / «شیرین» دوم: عزیز

(بدیع لفظی، صفحه ۲۷)

۲۹- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

مفهوم کلی ابیات، شرح عاشقی و دلدادگی عاشق و ویژگی‌های معشوق است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جناس: «یاد» و «باد» / تضاد: «درد» و «درمان» / کنایه: «در پرده سخن گفتن» کنایه از «پوشیده و پنهانی سخن گفتن»

گزینه «۲»: ردیف این شعر، «نیز هم» می‌باشد که از دو واژه تشکیل شده است.

گزینه «۳»: آهنگ ابیات، آرام و غم‌انگیز است.

(مبانی تحلیل متن، بیان و بدیع، موسیقی شعر و مفهومی، ترکیبی)

۳۰- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

مفهوم بیت‌های «الف» و «د»: غیرت عاشق به معشوق و لذت‌بردن از زیبایی معشوق

تشریح ابیات دیگر:

مفهوم بیت «ب»: غم و اندوه بسیار

مفهوم بیت «ج»: برحذر داشتن انسان‌ها از قضاوت‌های نادرست

(مفهومی، ترکیبی)

جامعه‌شناسی (۱)

۳۱- گزینه «۱»

(ریاضه امینی)

افزایش سفرهای انسان‌ها در اثر راه‌یابی در دریاها ← تأثیر پدیده‌های جهان طبیعی بر جهان اجتماعی

آلودگی محیط زیست توسط انسان ← تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی

مقابله انسان‌ها با خشکسالی ← ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی

(جهان اجتماعی، صفحه ۲۶)

۳۲- گزینه «۴»

(بمیر کریمی)

- جهان اجتماعی بیشتر شبیه یک بازی گروهی است.

کارگران، کشاورزان، دانش آموزان، معلمان و ... و نهادهایی چون آموزش و

پرورش و ... اعضای جهان اجتماعی هستند. این اعضا، تنها هنگامی که

عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند و نقشی را به عهده

می‌گیرند و متناسب با نقش خود از حقوق و تکالیفی برخوردار می‌شوند که

خود و دیگران از این عضویت و حقوق و تکالیف آن آگاهی دارند. بنابراین

جهان اجتماعی و نظم آن، تکوینی نیست، بلکه اعتباری است؛ یعنی با آگاهی

و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد. علاوه بر این، آگاهی و شناختی که جهان

اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه

نوعی آگاهی مشترک و عمومی است. به این مجموعه آگاهی‌های مشترک

«فرهنگ» می‌گویند.

- فرهنگ شیوه زندگی گروهی از انسان‌ها است که سالیان متمادی با

یکدیگر زندگی می‌کنند. برای مثال نوع خوراکی‌ها، پوشش‌ها، گویش‌ها،

آداب و رسوم تولد، عروسی و عزاداری، شیوه‌های گذران اوقات فراغت،

شیوه‌های یاددهی - یادگیری، باورها و ارزش‌های اخلاقی، نگرش به عالم و

آدم و ... از این جمله‌اند. آن بخش از فرهنگ که همه اعضای یک جهان

اجتماعی در آن اشتراک دارند «فرهنگ عمومی» و بخش‌هایی که مربوط به

یک قوم، قشر، صنف یا گروه است «خرده‌فرهنگ» نامیده می‌شود.

خرده‌فرهنگ‌هایی که درون یک فرهنگ عمومی قرار دارند، اغلب با فرهنگ

عمومی سازگارند. به خرده‌فرهنگ‌های سازگار با فرهنگ عمومی

«خرده‌فرهنگ‌های موافق» می‌گویند. در مواردی ممکن است عقاید، ارزش‌ها،

هنجارها و مهارت‌های پذیرفته شده در یک خرده‌فرهنگ، ناسازگار و مخالف

با فرهنگ عمومی باشد. در این صورت، این خرده‌فرهنگ را ضد فرهنگ

می‌نامند. خرده‌فرهنگ تبهکاران، سارقان و ... ضد فرهنگ است.

(جهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۳۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

- توجه به اراده و آگاهی دیگران، علت تبدیل کنش فردی به اجتماعی است.

- پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها با کنش اجتماعی خود پدید می‌آورند.

- با توجه به نوع مخاطب کنش، آداب و قواعد کنش متفاوت می‌شود.

(پدیده‌های اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۳۴- گزینه «۲»

(سمیه مومنی مصبری)

- هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است.

- ارزش‌ها و هنجارها از طریق تعلیم و تربیت به نسل بعد منتقل می‌شوند.

- کنش اجتماعی ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست.

(پدیده‌های اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۱۳ و ۱۴)

۳۵- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

کنش سیگار کشیدن:

پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر: معتاد شدن یا ترک آن

پیامد ارادی وابسته به اراده دیگران: مورد تشویق یا نکوهش دیگران قرار

گرفتن / طرد شدن

پیامد غیرارادی: آسیب و بیماری برای خود و دیگران

(کنش‌های ما، صفحه ۸)

۳۶- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۹۱)

معیار شناسایی پدیده‌های اجتماعی، ارتباط داشتن با زندگی اجتماعی انسان

است که براساس این قاعده، کنش‌های اجتماعی انسان و پیامدهای آن‌ها، به

جهان اجتماعی تعلق می‌گیرند.

(جهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ و ۲۷)

۳۷- گزینه «۴»

(سمیه مومری مصیری)

تشریح موارد نادرست:

- زبان و گویش پدیده اجتماعی محسوب می‌شود.

- رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه‌شب و دور از چشم دیگران،

کنش اجتماعی محسوب می‌شود.

(پدیده‌های اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۳)

۳۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

با توجه به مفهوم پیامدهای ارادی و غیرارادی، «یاد گرفتن یا به خاطر

ماندن درس‌ها»، پیامد طبیعی و غیرارادی فعالیت انسان است. اما «پاسخ

دادن به پرسش‌های امتحانی یا سؤالات کنکور» و «دادن نمره خوب

توسط معلم یا قبولی در کنکور»، پیامد ارادی کنش اوست.

(کنش‌های ما، صفحه ۷)

۳۹- گزینه «۳»

(بهیر کریمی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: عضویت اعضا در بدن موجود زنده تکوینی و در جهان اجتماعی

اعتباری است.

گزینه «۲»: نظم در جهان اجتماعی اعتباری است و براساس آگاهی و اراده

انسان تعریف می‌شود. در نتیجه با خواست و اراده انسان نیز تغییر می‌کند.

گزینه «۴»: اعضای جهان اجتماعی، تنها هنگامی که عضویت جهان

اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند و نقشی را به عهده می‌گیرند و

متناسب با نقش خود از حقوق و تکالیفی برخوردار می‌شوند.

(جهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۴۰- گزینه «۱»

(سمیه مومری مصیری)

- تشکیل خانواده یک ارزش و ازدواج، هنجار آن است.

- صلۀ ارحام یک ارزش اجتماعی محسوب می‌شود.

- هدف از برگزاری کارگاه‌های آموزش مهارت‌های زندگی، جامعه‌پذیری افراد

است.

(پدیده‌های اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

عربی، زبان قرآن (۱)

۴۱- گزینه «۳»

(آرمین ساعرنپناه)

«أقترح لزملائی»: به هم‌کلاسی‌هایم پیشنهاد می‌دهم (رد گزینه‌های «۱» و «۲» / «بعد انتهاء حصّة العلوم»: بعد از پایان زنگ علوم (رد گزینه «۴») / «أن يحافظوا على نظافة الصّف»: که از نظافت کلاس محافظت کنند (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۴۲- گزینه «۲»

(مصطفی قریمی‌فرز)

«الثانیة» (عدد ترتیبی): دوم (رد گزینه‌های «۳» و «۴»: «دو بار» به‌صورت اصلی ترجمه شده است.) / «الأسبوع الواحد» (عدد اصلی): یک هفته (رد گزینه «۳»: «هفته اول»: به‌صورت ترتیبی ترجمه شده است.) / «كانت تشکر» (ماضی استمراری): تشکر می‌کرد (رد گزینه «۱»: به‌صورت مضارع اخباری ترجمه شده است.) (رد گزینه «۳»: به‌صورت ماضی ساده ترجمه شده است.) / «هتمامهما» (اسم + ضمیر): توجه‌شان (رد گزینه‌های «۱» و «۴») (ترجمه)

۴۳- گزینه «۳»

(امسان کلاته‌عربی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «قررت»: قرار گذاشتم / «للسفر»: برای سفر (اسم را باید به صورت اسم ترجمه کرد، نه به شکل فعل).
گزینه «۲»: «قررت»: قرار گذاشتم / ترتیب عبارات صورت سؤال، نباید به هم بریزد. قرار گذاشتن، بعد از ساعت کار مدرسه بوده نه سفر کردن / «للسفر»: برای سفر

گزینه «۴»: «للسفر»: برای سفر / در این گزینه هم مانند گزینه «۲»، ترتیب عبارات به هم ریخته است.

(ترجمه)

۴۴- گزینه «۱»

(امسان کلاته‌عربی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «زانه بأنجم»: زینت داد آن را با ستارگانی
گزینه «۳»: «لا تنظروا»: نگاه نکنید / «كثرة صلاتهم و صومهم»: بسیاری نمازشان و روزه‌شان

گزینه «۴»: ضمیر «ما» در این گزینه اضافی است.

نکته: در گزینه «۱»، فعل «جئت» به معنی «آمدم» می‌باشد. اما نکته حائز اهمیت این است که بدانیم هرگاه این فعل، با حرف «ب» همراه شود، تغییر معنا داده و به صورت «آوردم» ترجمه می‌گردد.

(ترجمه)

۴۵- گزینه «۲»

(مدریا ویس‌بیگی)

«نود درصد»: تسعون فی المئة یا تسعون بالمئة (رد گزینه «۳») «کلاس پنجم»: الصّف الخامس (عدد ترتیبی در نقش صفت برای معدود پیش از خود (رد گزینه‌های «۱» و «۴») (اعداد ترتیبی پسوند م یا مین دارند)

«قبول شدند»: ۲ حالت وجود دارد: ۱- اگر فعل در اول جمله بیاید باید به صورت مفرد ترجمه شود و اگر اسم ظاهر باشد با فاعلش از نظر جنس مطابقت می‌کند. ۲- در این حالت فعل در وسط جمله می‌آید که در این صورت لازم است با اسم قبل از خود از نظر تعداد و جنس مطابقت کند. پس برای این مورد هر دو حالت صحیح می‌باشد: «نجح ...» و «... نجحوا» (فعل ماضی هستند.) «ینجحون»: فعل مضارع است (رد گزینه «۱») (ترجمه)

۴۶- گزینه «۴»

(آرمین ساعرنپناه)

کلمات «الشّرة» و «جذوة» هر دو در معنای «پاره آتش» مترادف یکدیگرند نه متضاد!

(واژگان)

۴۷- گزینه «۴»

(آرمین ساعرنپناه)

«مَن زَرَعَ العدوان حَصَدَ الخسران» به تناسب عمل و نتیجه آن اشاره می‌کند، اما بیت گزینه «۴» از دل‌گرمی آدمی به دوستان در مواجهه با دشمنان حکایت دارد.

(مفهوم)

۴۸- گزینه «۲»

(مصطفی قریمی‌فرز)

نوع اعداد صورت سؤال به ترتیب:

«ترتیبی - اصلی - اصلی - ترتیبی - ترتیبی - ترتیبی» (۲ اصلی، ۴ ترتیبی) (عدد)

۴۹- گزینه «۳»

(امسان کلاته‌عربی)

«زمیلتان» یک اسم مثنای مؤنث است؛ پس فعل ماضی منفی برایش، به صورت «ما کتبتا» می‌آید.

(قواعد فعل)

۵۰- گزینه «۳»

(مدریا ویس‌بیگی)

فعل «أعلمُ: می‌دانم» مضارع صیغه متکلم وحده است؛ نه فعل ماضی.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لا تأکلُ» و «لا نستطیعُ» را با توجه به معنی می‌توانیم بفهمیم که فعل مضارع منفی هستند: «ما در کارگاه غذا نمی‌خوریم، چون نمی‌توانیم خوب کار کنیم.» / «أن نعملُ: که کار کنیم» فعل مضارع صیغه متکلم مع‌الغیر است.

گزینه «۲»: «لا تتفکرون» و «لا تشکرون» فعل مضارع منفی هستند و نمی‌توانند فعل نهی باشند؛ زیرا «نون» آخر افعال حذف نشده است.

گزینه «۴»: «تفضّلی» فعل امر است و «نون» آخر آن حذف شده است و در اصل «تفضّلین» بوده است و فعل «تریدین» نیز فعل مضارع است.

(قواعد فعل)

تاریخ (۱)

۵۱- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)

تاریخ‌نگاری در مفهوم کامل آن، از قرن پنجم پیش از میلاد در یونان باستان و با ظهور هرودت، که «پدر تاریخ» لقب گرفت، آغاز شد.

(تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه ۴)

۵۲- گزینه «۲»

(پواد میربلوکی)

بسیاری از آیات قرآن، انسان را به مطالعه سرگذشت اقوام گذشته دعوت کرده و تاریخ را منبع معتبر کسب شناخت و تفکر معرفی می‌کند.

(تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۹ تا ۱۱)

۵۳- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)

مبدأ گاه‌شماری اوستایی، به تخت نشستن هر پادشاه بود.

(تاریخ؛ زمان و مکان، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۵۴- گزینه «۲»

(پواد میربلوکی)

هرودت مورخ مشهور یونانی، به منظور نگارش کتاب تاریخ خود، به مصر، فینیقیه و جاهای دیگر سفر، و شرایط طبیعی و اقلیمی آن سرزمین‌ها را بررسی کرده است.

(تاریخ؛ زمان و مکان، صفحه ۱۷)

۵۵- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

مکان‌های باستانی و تاریخی از نظر شکل و وسعت متفاوت‌اند. برخی از آن‌ها سکونتگاه روستایی یا شهری هستند که چند هکتار وسعت دارند؛ مانند شهر سوخته در ایران و شهر پمپئی در ایتالیا.

(باستان‌شناسی؛ در جست‌وجوی میراث فرهنگی، صفحه ۲۲)

۵۶- گزینه «۳»

(امیرحسین کاروین)

باستان‌شناسان برای تاریخ‌گذاری و تعیین سن آثار باستانی، از روش‌های علمی پیشرفته‌ای مانند روش رادیوکربن و شیوه پیشرفته‌تری موسوم به پتاسیم-آرگون استفاده می‌کنند.

(باستان‌شناسی؛ در جست‌وجوی میراث فرهنگی، صفحه ۲۶)

۵۷- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۹)

به‌طور کلی، باستان‌شناسی علاوه بر آنکه بخش عمده‌ای از میراث فرهنگی بشر را کشف و معرفی کرده است؛ نقش مهم‌تری در مرمت و نگهداری این میراث گران‌بها دارد.

(باستان‌شناسی؛ در جست‌وجوی میراث فرهنگی، صفحه ۲۸)

۵۸- گزینه «۳»

(امیرحسین کاروین)

از حدود ۱۹۰۰ ق.م، قوم اموری قدرت خود را در مرکز بین‌النهرین گسترش داد و سلسله‌ای را تأسیس کرد که به بابل قدیم معروف است. مشهورترین فرمانروای این سلسله حمورابی بود. مهم‌ترین دلیل شهرت حمورابی در تاریخ، به‌خاطر قانون‌نامه‌ای است که از او برجای مانده و نخستین سند قانون‌گذاری جهان به‌شمار می‌رود.

(پیدایش تمدن بین‌النهرین و مصر، صفحه ۳۷)

۵۹- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

الف) دوره نوسنگی

ب) انقلاب کشاورزی

ج) تولید اضافه بر نیاز محصولات کشاورزی و روی آوردن به فعالیت‌های ابزارسازی، سفالگری و پارچه‌بافی

د) تپه چغاگلان در شهرستان مهران (استان ایلام)

(پیدایش تمدن بین‌النهرین و مصر، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

۶۰- گزینه «۲»

(امیرحسین کاروین)

در مصر باستان کارگزار کل کشور وظیفه اداره امور اداری، مالی و قضایی را برعهده داشت.

(پیدایش تمدن بین‌النهرین و مصر، صفحه ۳۸)

جغرافیای ایران

۶۱- گزینه ۲»

(صفا هاضری)

جغرافیای روستایی، جغرافیای نظامی، جغرافیای سیاسی، جغرافیای شهری، جغرافیای جمعیت، جغرافیای رفتاری و فرهنگی، جغرافیای اقتصادی و جغرافیای تاریخی جزء رشته‌های جغرافیای انسانی هستند.

(بغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه ۳)

۶۲- گزینه ۲»

(صفا هاضری)

اینکه «با افزایش ارتفاع دما کاهش می‌یابد» یک اصل هواشناسی است؛ ولی بررسی تأثیر این رابطه بر مکان و زندگی انسان نظیر: نوع مصالح ساختمانی، منابع آب، فعالیت اقتصادی، جاذبه‌های گردشگری و ... در حوزه آب و هواشناسی است.

جغرافیای اقتصادی به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد.

(بغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه ۳)

۶۳- گزینه ۳»

(صفا هاضری)

چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافیای دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند؛ زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کند. دید ترکیبی یعنی: مطالعه همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان.

(بغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه ۷)

۶۴- گزینه ۲»

(صفا هاضری)

مکان و روابط متقابل انسان با محیط، مفاهیم اساسی در دانش جغرافیا هستند. انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

(ترکیبی، صفحه‌های ۴ و ۸)

۶۵- گزینه ۴»

(صفا هاضری)

سؤال «چه چیز؟»، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد. عوامل تغییردهنده زاگرس در نهایت منجر به تغییر شکل ناهمواری‌های آن می‌شود. سؤال «چطور؟»، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد و زمینه‌های به وجودآورنده این پدیده را بررسی می‌کند. از بین بردن جنگل‌ها یکی از عوامل زمینه‌ساز تغییر در شکل ناهمواری‌های زاگرس می‌باشد.

(روش مطالعه و پژوهش در بغرافیا، صفحه ۸)

۶۶- گزینه ۱»

(کتاب جامع)

حس کنجکاوی انسان درباره جهان و مسائل گوناگون آن سبب شده است که انسان برای کشف ناشناخته‌ها، تلاش کند.

(روش مطالعه و پژوهش در بغرافیا، صفحه ۹)

۶۷- گزینه ۳»

(علی آقابانپور)

مراحل پژوهش در جغرافیا:

- طرح سؤال و بیان مسئله

- تدوین فرضیه

- جمع‌آوری اطلاعات

- پردازش اطلاعات

- نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

(روش مطالعه و پژوهش در بغرافیا، صفحه ۹)

۶۸- گزینه ۱»

(کتاب جامع)

سؤال «چه چیزی؟» بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد. «وجود ریزگردهای بیش از حد مجاز در هوا» پاسخ به سؤال «چه چیزی رخ داده است؟» می‌باشد.

(روش مطالعه و پژوهش در بغرافیا، صفحه ۸)

۶۹- گزینه ۱»

(کنکور سراسری ۹۹)

فرضیه، پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندان محقق به سؤال تحقیق است. پژوهشگر با توجه به مسئله خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش ارائه می‌کند.

پژوهشگر می‌تواند تخریب جنگل‌ها را به‌عنوان پاسخ احتمالی به چرایی وقوع سیل در استان گلستان، مطرح کند.

(روش مطالعه و پژوهش در بغرافیا، صفحه ۱۰)

۷۰- گزینه ۱»

(علی آقابانپور)

در مرحله طرح سؤال و بیان مسئله، بهتر است صورت مسئله را به شکل سؤالی نوشته و از عبارات خبری یا جملات کلی و نامعلوم جلوگیری شود.

در مرحله آخر (نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها)، در صورتی که فرضیه یا فرضیه‌های پژوهشگر رد شود؛ پژوهشگر، نباید دلسرد شود و پژوهش خود را بیهوده بیندارد؛ زیرا این پژوهش به کسانی که با این سؤال مواجه شده‌اند؛ پاسخ می‌دهد و از طرح دوباره آن جلوگیری می‌کند.

(روش مطالعه و پژوهش در بغرافیا، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

منطق

۷۱- گزینه ۳»

(مفهم قاسمی)

جمله «این کتاب خوانده شده بود» تصدیق است و در نتیجه در آن حکم و قضاوت وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تبری که از کمان رها می‌شود»، یک جمله ناقص است؛ پس تصور است نه تصدیق؛ چون در آن حکم و قضاوت وجود ندارد.

گزینه «۲»: جملات تعجبی چون انشایی محسوب می‌شوند؛ تصدیق نیستند.

گزینه «۴»: هر تصدیقی جمله است. عبارت «درختِ داخلِ باغِ خانهٔ ما» اصلاً جمله نیست؛ پس تصدیق هم نیست.

(منطق، ترازوی اندیشه، صفحه ۷)

۷۲- گزینه ۳»

(مفهم نارپور)

تصدیق عبارت است از «یک جمله تام خبری که قابلیت صدق و کذب داشته باشد». عبارت موجود در این گزینه، استفهام انکاری است که یک تصدیق محسوب می‌گردد و صورت درست آن عبارت است از «فخر فروختن بر فلک برای تو سودی ندارد.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این عبارت ۲ تصدیق وجود دارد؛ برخلاف صورت سؤال که گفته در کدام گزینه، تنها یک تصدیق موجود است. قضایای موجود در این گزینه عبارت‌اند از: ۱- ابر می‌بارد ۲- من از یار جدا می‌شوم

در گزینه‌های «۲ و ۴» عبارت ناقص است و تصدیق نیست.

(منطق، ترازوی اندیشه، صفحه ۷)

۷۳- گزینه ۴»

(لنگور سراسری ۱۴۰۲- نوبت اول ری‌ماه)

در گزینه «۴» احتمال برداشت معانی مختلف وجود ندارد. عبارت «اختلاف داشتن» در اکثر جملاتی که در آن سخنی از سن و سال به میان آمده است می‌تواند منجر به مغالطه اشتراک لفظ شود؛ چون فرضاً در جمله «من با او سه سال اختلاف دارم.» این دو معنا قابل برداشت است که من با او سه سال اختلاف سنی دارم، یا من با او سه سال است که نزاع و مشاجره داریم. اما در گزینه مطرح شده چنین امکانی وجود ندارد چون که خود جمله صراحتاً قید کرده که: «دو سال اختلاف سن دارند.» و امکان برداشت معنی دوم را از میان برداشته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این عبارت دارای ابهام است؛ چون معلوم نیست که صفت «شکسته بودن» به میز مربوط است یا شیشه میز. به عبارت دیگر، ما نمی‌دانیم که میز شکسته است و شیشه آن فروخته شده، یا شیشه میز شکسته و سپس فروخته شده است.

گزینه «۲»: این عبارت نیز دارای ابهام نگارشی است؛ چون معلوم نیست که عبارت «گلیم» باید به صورت «گلیم» خوانده شود یا «گِلیم». همچنین ممکن است که دارای اشتراک لفظ نیز باشد؛ چون که لفظ «گلیم» هم می‌تواند به معنی نوعی فرش باشد و هم به این معنا که: در گِل هستیم.

گزینه «۳»: این گزینه یکی از معروف‌ترین مثال‌های اشتراک لفظ است. از عبارت «ساعت‌تان چند است؟»، دو معنی «قیمت ساعت شما چقدر است؟» و «ساعت شما چه زمانی را نشان می‌دهد؟» قابل برداشت است.

(لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۷)

۷۴- گزینه «۱»

(مهم قاسمی)

گزینه «۱» با اسم اشاره «همین» همراه است؛ در نتیجه جزئی خواهد بود.

رد گزینه‌های «۲، ۳ و ۴»: کلیه عناوین و اوصاف، کلی محسوب می‌شوند؛

حتی اگر فقط یک مصداق داشته باشند. مفهوم جزئی یا اسم خاص است یا

با اسم اشاره «این، آن، همین و همان» همراه است.

(مفهوم ۳ و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۷۵- گزینه «۲»

(مهم نادرپور)

در گزینه «۲»، منظور از عبارت «قطعید»، قطع کردن کل دست نیست؛ بلکه

قسمتی از آن است که در نتیجه، دلالت «دست» بر آن تضمینی خواهد بود.

سایر گزینه‌ها دلالت‌های مطابقی و التزامی دارند.

(لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۷۶- گزینه «۳»

(پارسا و کیلی)

ابتدا لازم است که درک‌مان را نسبت به معیار تشخیص مفاهیم کلی و جزئی

دقیق‌تر کنیم. آنچه که در تشخیص مفهوم کلی و جزئی بسیار مهم است، و

به عنوان معیار از آن استفاده می‌شود، تعدد مصداق قابل فرض (قابل

انطباق / قابل اطلاق / قابل صدق) برای آن مفهوم در ذهن است و تعداد

مصداق موجود آن مفهوم در جهان خارج در تشخیص کلی یا جزئی بودن

آن مفهوم، هیچ اهمیتی ندارد. حال در صورتی که برای مفهومی بتوان

مصداق متعددی فرض کرد، آن مفهوم، مفهومی کلی است و در صورتی که

برای مفهومی بتوان تنها یک مصداق فرض کرد، آن مفهوم، مفهومی جزئی

خواهد بود.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اولاً که «شیخ الرئیس» مفهومی کلی است نه جزئی، ثانیاً دلیل

آن، این است که می‌توان برای لقب «شیخ الرئیس»، مصداق متعددی در

ذهن فرض کرد و تصور کرد که افراد دیگری به جز ابن‌سینا، لقبشان «شیخ

الرئیس» باشد. به این نکته نیز توجه کنیم که «داشتن مصداق» به تعداد

مصداق موجود در جهان خارج اشاره دارد که با معیار کلی یا جزئی بودن

مفاهیم، ارتباطی ندارد.

نکته: عناوین و القاب، مفهوم کلی هستند؛ آن‌ها را با اسامی خاص اشتباه

نگیرید.

گزینه «۲»: اولاً که «کتاب‌های حمید» مفهومی کلی است؛ ثانیاً دلیل آن،

این است که می‌توان برای آن، مصداق متعددی در ذهن فرض کرد و تصور

کرد که کتاب‌های حمید، شامل کتاب فلسفه دوازدهم و منطق است یا

شامل رمان بیچارگان و کتاب مثنوی مولانا است یا به همین ترتیب. به این

نکته نیز توجه کنیم که «واجد داشتن» چندین مصداق واقعی بودن» اشاره

به تعداد مصداق موجود در جهان خارج دارد که با معیار کلی و جزئی بودن

مفاهیم ارتباطی ندارد.

گزینه «۳»: اولاً که «همان شخص» مفهومی جزئی است؛ ثانیاً دلیل آن، این

است که می‌توان برای آن تنها یک مصداق در ذهن فرض کرد یا به عبارت

دیگر، تنها قابلیت اطلاق بر یک مصداق معین را دارد. پس این گزینه صحیح

خواهد بود.

گزینه «۴»: اولاً که «سیمرغ» مفهومی کلی است؛ ثانیاً دلیل آن، این است که می‌توان برای آن مصادیق متعددی در ذهن فرض کرد و تصور کرد که یک سیمرغ قرمز است و فلان اوصاف دیگر را دارد و سیمرغی دیگر آبی است و فلان اوصاف دیگر را دارد. پس تنها بر یک مصداق صدق نمی‌کند.

نکته: «اسم نوع» را نباید با «اسم خاص» اشتباه گرفت. اسامی‌ای مانند: اسب، کبوتر، کلاغ، اژدها، سیمرغ و ... اسم نوع‌اند درحالی که اسامی‌ای مانند: رضا، علی، حمید، آیدا و ... اسم خاص‌اند. اسامی نوع، مفهوم کلی‌اند؛ درحالی که اسامی خاص مفهوم جزئی‌اند.

(مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۷۷- گزینه «۳»

(مفهوم قاسمی)

در این گزینه «خوبی» به دو دلالت مختلف به کار رفته است: ۱- به هنگام احوال‌پرسی ۲- در مقابل بیماری

بنابراین مغالطه به کار رفته در این گزینه از جنس اشتراک لفظ نیست. چون واژه‌ای که مشترک لفظی باشد در آن به کار نرفته و صرفاً دلالت‌های مختلف یک واژه با یکدیگر خلط شده‌اند. البته باید توجه کرد که چنین مغالطه‌ای «توسل به معنای ظاهری» هم نیست، چون دلالت لفظ و مطابقی بودن «خوبی؟» همان دلالت اول است؛ درحالی که در این جا عبارت دوم مراد شده و می‌توان گفت این گزینه به نوعی دارای مغالطه «توسل به معنای التزامی» است.

(لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

۷۸- گزینه «۲»

(مفهوم نارپرور)

رابطه دو مفهوم «اسب» و «اهلی» عموم و خصوص من وجه خواهد بود؛ چون تعدادی از اسبها وحشی هستند و همچنین بسیاری از اهلی‌ها اسب نیستند. نمودار دو مفهوم که با هم نسبت عموم و خصوص من وجه دارند به صورت دو دایره متقاطع نمایش داده می‌شود. (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)

رابطه مفاهیم «جانور» و «رشدکننده» عموم و خصوص مطلق است؛ چون که هر جانوری الزماً رشدکننده است اما هر رشدکننده‌ای لزوماً جانور نیست، بلکه می‌تواند گیاه باشد. نمودار دو مفهوم که نسبت عموم و خصوص مطلق دارند به صورت دو دایره متداخل (تو در تو) نمایش داده می‌شود. (رد

گزینه‌های «۱» و «۴»)

(مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

۷۹- گزینه «۱»

(پارسا و کیلی)

بررسی بخش اول سؤال:

نکته: باید دقت کنیم که نسبت‌های چهارگانه، میان دو مفهومی برقرار می‌شوند که هر دو مفهوم کلی باشند و چنانچه هر دو مفهوم، مفهوم جزئی باشند یا یکی مفهوم کلی و دیگری مفهوم جزئی باشد؛ نمی‌توان میان آن‌ها نسبتی برقرار کرد.

با توجه به این نکته، می‌فهمیم از آن جایی که «داستایوفسکی» مفهومی جزئی و «نویسنده جنایات و مکافات» مفهومی کلی است؛ نمی‌توان

میان‌شان نسبتی برقرار کرد. (رد بخش اول گزینه‌های «۲» و «۳»)

بررسی بخش دوم سؤال:

۸۰- گزینه «۴»

(پارسا و کیلی)

هنگامی که در صورت سؤال، می‌گوید که «در ارتباط با فلان گزاره نمی‌توان

گفت...» مقصود این است که یکی از گزینه‌ها درباره آن گزاره اشتباه است و

سه گزینه دیگر صحیح می‌باشند و باید آن گزینه اشتباه را پیدا کنیم.

نکته: در صفحه ۲۴ کتاب درسی آمده است که «در یک دسته‌بندی درست،

لازم است هر طبقه از مفاهیم نسبت به مفاهیم زیرمجموعه خود در طبقه

دیگر رابطه عموم و خصوص مطلق داشته باشند ... همچنین اقسام مختلف

یک مفهوم باید نسبت به یکدیگر رابطه تباین داشته باشند.»

این سؤال با رسم شکل به راحتی حل می‌شود.

گزینه «۴» غلط است؛ زیرا مفاهیم «ب» و «ج» اقسام مختلف مفهوم «الف»

هستند و رابطه تباین دارند. همچنین مفاهیم «د» و «ه» اقسام مختلف

مفهوم «ب» هستند که آن‌ها نیز رابطه تباین دارند. پس در این گزینه، به

جای قید «برخلاف»، باید قید «همانند» ذکر می‌شد.

بدین ترتیب، سایر گزینه‌ها صحیح می‌باشند.

در صورت سؤال، نسبت «شاعر و انسان» عموم و خصوص مطلق، نسبت

«مایع و فلز» عموم و خصوص من وجه و نسبت «تصور و تصدیق» تباین

است.

در گزینه «۱»، به ترتیب نسبت عموم و خصوص مطلق، عموم و خصوص

من وجه و تباین برقرار است. در گزینه «۲»، به ترتیب نسبت تساوی، عموم و

خصوص من وجه و تباین برقرار است. در گزینه «۳»، به ترتیب نسبت عموم

و خصوص مطلق، عموم و خصوص من وجه، عموم و خصوص مطلق برقرار

است. در گزینه «۴»، به ترتیب نسبت عموم و خصوص مطلق، تباین و تباین

برقرار است.

نکته: نسبت یک کل (مانند خانه) با جزء سازنده آن (مانند دیوار، آجر و...)

تباین است. پس به راحتی می‌فهمیم که نسبت تصور با تصدیق، لباس با نخ

و دیوار با آجر تباین است.

اقتصاد

۸۱- گزینه «۴»

(سیرمهم مرئی دینانی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

کل محصول به فروش رفته $\times$ قیمت محصول = درآمد: گزینه «۱»

هزینه‌های مستقیم تولید - درآمد = سود یا زیان حسابداری: گزینه «۲»

هزینه‌ها + سود = درآمد: گزینه «۳»

وقتی سود از تفریق درآمد از هزینه‌ها به دست می‌آید؛ بنابراین برای به دست

آوردن درآمد می‌توانیم سود به دست آمده را با هزینه‌ها جمع کنیم.

سود $\Rightarrow$ هزینه‌ها $>$ درآمد: گزینه «۴»زیان $\Rightarrow$ هزینه‌ها $<$ درآمد

اگر درآمد کم‌تر از هزینه‌ها باشد، با زیان مواجه می‌شویم و اگر بیشتر باشد،

سود برده‌ایم.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۸۲- گزینه «۲»

(امسان عالی نژاد)

میزان سود یا زیان به ریال خواسته شده اما ارزش شال و کلاه به تومان داده

شده است؛ بنابراین ارزش هر جفت شال و کلاه را به واحد ریال تبدیل

می‌کنیم:

$$95,000 \times 10 = 950,000$$

میزان درآمد را محاسبه می‌کنیم:

کل محصول به فروش رفته $\times$ قیمت محصول = درآمد

$$\text{درآمد} = 2,300 \times 950,000 = 2,185,000,000$$

میزان هزینه‌ها را به سالانه تبدیل می‌کنیم:

$$39,000,000 \times 12 = 468,000,000$$

میزان سود یا زیان را پیدا می‌کنیم:

هزینه‌ها - درآمد = سود (یا زیان)

$$\text{سود} = 2,185,000,000 - 468,000,000 = 1,717,000,000$$

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است؛ بنابراین کارگاه سود برده است.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸، ۹ و ۱۱)

۸۳- گزینه «۳»

(امسان عالی نژاد)

الف) مسئولیت در شرکت‌های سهامی محدود به میزان سهام است.

ب) بنگاه‌های معاملات ملکی نمونه‌ای از کسب و کارهای شخصی هستند.

ج) اغلب کسب و کارها در ایران به شکل شخصی هستند.

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۴ و ۱۸)

۸۴- گزینه «۱»

(سارا معصوم زاره)

تومان $750,000,000 = 15,000 \times 50,000 =$ میزان سرمایه‌ای که باید هزینه کند (الف)

$$100 \times \frac{\text{تعداد سهام خریداری شده}}{\text{کل سهام شرکت}} = \text{میزان مالکیت فرد (ب)}$$

$$1\% = \frac{50,000}{4,500,000} \times 100 = \text{میزان مالکیت فرد}$$

کل سود شرکت $\times$ درصد مالکیت فرد = سهم فرد از سود (پ)

$$\text{میلیون تومان } 605 = 605,000,000 = \frac{1}{100} \times 55,000,000,000 = \text{سهم فرد از سود}$$

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۶)

۸۵- گزینه «۲»

(سارا معصوم زاره)

الف) دولت برای شرکت‌ها قوانینی دارد تا به سرمایه‌گذاران اطمینان بدهد و

کمک کند تا فریب نخورند. پذیرش و عمل به این قوانین زمان‌بر و پرهزینه

است و به مشاوره‌های حقوقی نیاز دارد.

ب) محدوده عمل مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه گاهی جهانی است و از بقیه

گسترده‌تر است.

پ) مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی از معایب کسب و کار

شخصی است.

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۵، ۱۷ و ۱۹)

۸۶- گزینه «۴»

(سارا معصوم زاده)

مزایای ایجاد شرکت سهامی: مسئولیت محدود برای سهامداران، امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی (از طریق افزایش سهامداران یا افزایش سرمایه آن‌ها و وام‌های بانکی)، امکان رقابت بالاتر (به دلیل مقیاس تولید بالا، امکان سرمایه‌گذاری بیشتر و قیمت پایین‌تر نسبت به رقبا)، تخصص‌گرایی بیشتر

معایب ایجاد شرکت سهامی: هزینه‌های راه‌اندازی بالاتر، تأخیر در تصمیم‌گیری، پیچیدگی‌ها در رابطه مدیریت و مالکیت و موفقیت‌های غیرفردی، تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام، قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۸)

۸۷- گزینه «۴»

(امسان عالی نژاد)

تفاوت مهم تعاونی‌ها با شرکت‌ها در نحوه اداره آن‌هاست. نحوه اداره تعاونی‌ها براساس هر نفر یک رأی است؛ یعنی هر کدام از اعضا صرف نظر از این که چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، یک حق رأی خواهد داشت، اما در شرکت (سهامی) نحوه اداره براساس میزان سهام هر فرد است.

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۹)

۸۸- گزینه «۲»

(رضا عزیزی)

پول یک منبع تولیدی نیست؛ اما امکانی است که در اختیار ما قرار دارد.

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۶)

۸۹- گزینه «۱»

(رضا عزیزی)

با انتخاب کاشت سیر، درآمد ناشی از تولید گندم به ارزش ۶۷۰ میلیارد تومان از دست رفته است؛ بنابراین هزینه فرصت انتخاب کاشت سیر، ۶۷۰ میلیارد تومان درآمد ناشی از کاشت گندم است که از آن صرف نظر کرده‌ایم.

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۹۰- گزینه «۱»

(کنگور سراسری ۱۴۰۲- نوبت دوم تیرماه)

مثال	اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری (عوامل رفتارهای غیرمنطقی)
<p>- خوردن کامل غذایی که سفارش داده‌اید؛ ولی آن را دوست ندارید، صرفاً به دلیل پول پرداخت شده بابت آن غذا</p> <p>- رفتن به کلاس بی کیفیت، صرفاً به دلیل پرداخت کامل شهریه آن</p> <p>(وقتی کتابی که خریده‌ایم را دوست نداریم، اما به خاطر پولی که داده‌ایم تا آخرش می‌خوانیم.)</p>	توجه به هزینه‌های هدررفته
<p>- سراغ کارهای کم‌ارزش‌تری رفتن، به جای صبر در تحصیل، یادگیری و بهره‌مندی از منافع آتی آن</p> <p>- برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی، زیر بار سنگین انواع بدهی‌ها رفتن</p> <p>(شخصی برای تکمیل نورپردازی باغچه منزل خود، زیر بار سنگین پرداخت اقساط آن می‌رود.)</p>	بی‌صبری زیاد
<p>- چسبیدن به وضعیت فعلی و پرهیز از بررسی گزینه‌های جدید با رویکرد منطقی هزینه - فایده</p> <p>(لباس‌فروشی که حاضر نیست پیشنهاد شریک خود را برای فروش از طریق شبکه‌های اجتماعی بپذیرد.)</p>	چسبیدن به وضعیت فعلی

(اصول انتخاب درست، صفحه ۳۱)

پاسخنامہ

دفترچہ عمومی

فارسی (۱)

۹۶- گزینه «۲»

(سعید بعفری)

حس آمیزی: حرف تلخ / مجاز: حرف مجاز از سخن / تضاد: تلخ، شیرین

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۹۷- گزینه «۴»

(حسن اختاره - تبریز)

نوع حذف فعل در همه گزینه‌ها صحیح است؛ به جز گزینه «۴». در این گزینه حذف به قرینه لفظی صورت گرفته است.

نوروز جشن جهان است؛ روز شادمانی زمین و آسمان [است] و سرشار از هیجان هر آغاز [است]

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هم‌نشین نیک، بهتر از تنهایی است و تنهایی، بهتر از هم‌نشین بد [است].

گزینه «۲»: سعدیا [با تو سخن می‌گویم]! مرد نکونام نمیرد هرگز.

گزینه «۳»: شمشیر، هر چیز را به دو پاره کرد: هر چه در سوی تو، حسینی شد و دیگر سو، یزیدی [شد].

(دستور زبان فارسی، صفحه ۱۹)

۹۸- گزینه «۲»

(حسن اختاره - تبریز)

الگوی گروه اسمی گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» [اسم (هسته) + صفت + اسم (مضاف‌الیه)] است.

الگوی گروه اسمی در گزینه «۲»: [حکم (هسته) + آزادی (مضاف‌الیه) + زندانیان (مضاف‌الیه)]

(دستور زبان فارسی، صفحه ۳۴)

۹۹- گزینه «۲»

(حسن اختاره - تبریز)

مفهوم کلی بیت صورت سؤال «غرور و تکبر» است.

(مفهوم، ترکیبی)

۱۰۰- گزینه «۱»

(هسین پرهیزگر - سپزوار)

مفهوم عبارت احترام به پیران و بزرگان قوم است، بدون تعصب، ولی مفهوم بیت بیشتر شدن حرص در دوران پیری است.

(مفهوم، ترکیبی)

۹۱- گزینه «۳»

(سعید بعفری)

مورد نادرست:

شلوغ ← شلوغی

(لغت، واژه‌نامه)

۹۲- گزینه «۲»

(سعید بعفری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: حازم: محتاط

گزینه «۳»: عمارت کردن: آبادانی

گزینه «۴»: برازندگی: لیاقت

(لغت، واژه‌نامه)

۹۳- گزینه «۳»

(ممن فرایی - شیراز)

املاي «غربت» نادرست است و شکل صحیح آن «قربت» می‌باشد.

(املا، ترکیبی)

۹۴- گزینه «۳»

(حسن اختاره - تبریز)

وقتی شاعر یا نویسنده دلیلی غیرواقعی اما ادبی برای موضوعی بیان کند؛ به گونه‌ای که بتواند خواننده را قانع کند، آرایه «حسن تعلیل» پدید می‌آید که در گزینه «۳»، دیده نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سرسبزی و راست قامتی سرو، دلیلی است برای عدم انحراف آن.

گزینه «۲»: شاعر علت ایستاده بودن درختان را احترام به امام حسین (ع) می‌داند؛ در حالی که حالت درختان طبق طبیعت ذاتی خودشان است.

گزینه «۴»: دلیل بارش ابر، دلسوزی او به خاطر آشفته‌گی گل‌های چمن‌زار در اثر بی‌مهری خزان است.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۳۵)

۹۵- گزینه «۱»

(ممن فرایی - شیراز)

فاقد «حس آمیزی» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «جانی خشک»: «جان» حس انتزاعی یا ذهنی یا حس ششم و «خشک» حس لامسه که با هم آمیخته شده است.

گزینه «۳»: «رنگ الفت»: «الفت» حس انتزاعی و «رنگ» حس بینایی که با هم آمیخته شده است.

گزینه «۴»: «نازک خیالان»: «خیال» حس انتزاعی یا ذهنی یا ششم و «نازک» حس لامسه که با هم آمیخته شده است.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۱۵)

دین و زندگی (۱)

۱۰۱- گزینه «۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

هدف اصلی انسان (که همان قرب الهی است) به همان میزان که بزرگ و ضامن خوشبختی ماست، همت بزرگ و اراده محکم می طلبد؛ همان طور که دستیابی به گوهرهای گران قدر دریاها، پشتکاری شگرف می خواهد.

(هرف زندگی، صفحه ۱۱)

۱۰۲- گزینه «۴»

(امیرمهری افشار)

نمونه هایی از این رؤیاهای صادقه را قرآن کریم در ماجرای حضرت یوسف (ع) ذکر نموده است. انسان در این قبیل خوابها از ظرف زمان و مکان خود خارج می شود و به زمانی در گذشته یا آینده می رود، درحالی که جسم او در رخت خواب است و چشم او نمی بیند و گوش او چیزی نمی شنود.

فقط بعد روحانی است که فضیلتها و رذیلتها را کسب می کند و اگر به فضیلتها آراسته شد، مقرب درگاه الهی و مسجود فرشتگان می شود.

(فور فقیقی، صفحه ۳۳)

۱۰۳- گزینه «۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

اگر کسی هدفهای دنیوی و فرعی را، به عنوان هدف اصلی برگزیند، ممکن است به مقداری از آن برسد.

(هرف زندگی، صفحه های ۵، ۸ و ۱۱)

۱۰۴- گزینه «۱»

(امیرمهری افشار)

بررسی عبارات نادرست:

الف) انسان دارای روحیه ای بی نهایت طلب است و عطش او در دستیابی به خواسته هایش نه تنها کم نمی شود، بلکه روزبه روز افزون می گردد. این انسان بی نهایت طلب، در زندگی خود همواره در حال انتخاب هدف است.

ب) خدای رحیم و مهربان که از همه به ما مهربان تر است و از خود ما به نیازهای ما آگاه تر است، ما را هدایت و راهنمایی کرده و معیار انتخاب هدف را مشخص فرموده.

(هرف زندگی، صفحه های ۶ تا ۸)

۱۰۵- گزینه «۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

این بیت مولوی به انتخاب خداوند به عنوان هدف اصلی زندگی اشاره دارد؛ زیرا که خداوند خالق همه چیز است و او برترین هدف است.

(هرف زندگی، صفحه ۱۰ و ۱۱)

۱۰۶- گزینه «۲»

(امیرمهری افشار)

خداوند آنچه در آسمانها و زمین است، برای انسان آفریده و توانایی بهره مندی از آنها را در وجود او قرار داده است. اینها نشان می دهد خداوند متعال انسان را گرمی داشته است و برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه ای قائل شده است.

رشد و کمال انسان و در نتیجه رستگاری او فقط با گام برداشتن به سوی این هدف (نزدیکی و تقرب به خداوند) میسر می شود.

(پرواز، صفحه ۱۸ و ۱۹)

دین و زندگی (۱) - سؤالات «آشنا»

۱۰۷- گزینه «۴»

(امیرمهری افشار)

گاهی غفلت‌ها سبب دوری ما از خدا و فراموشی یاد او می‌شود، ولی باز که به خود بازمی‌گردیم، او را در کنار خود می‌یابیم.

هدف و مسیر حرکت هر کس با توانایی‌ها و سرمایه‌هایش هماهنگی دارد.

(پر پرواز، صفحه ۲۰ و ۲۱)

۱۰۸- گزینه «۴»

(امیرمهری افشار)

کار شیطان وسوسه کردن و فریب دادن است و جز این، راه نفوذ دیگری ندارد؛ سایر موارد در گزینه‌های «۱» تا «۳»، به راه‌های فریب انسان اشاره دارد.

(پر پرواز، صفحه ۲۲ و ۲۳)

۱۰۹- گزینه «۳»

(امیرمهری افشار)

با توجه به آیه ۲۵ سوره محمد، کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آن‌ها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتشان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.

(پر پرواز، صفحه ۲۳)

۱۱۰- گزینه «۴»

(امیرمهری افشار)

عبارت «من بر شما تسلط نداشتم؛ فقط شما را به گناه دعوت کردم...» به سرمایه اختیار و انتخاب انسان اشاره دارد که با آیه «إنا هدیناه السبیل إما شاکراً و إما کفوراً» ارتباط مفهومی دارد. عبارت «نه من می‌توانم به شما کمک کنم و نه شما می‌توانید مرا نجات دهید.» به وضعیت مشترک دوزخیان و شیطان در جهنم اشاره می‌کند.

(پر پرواز، صفحه ۲۰ و ۲۳)

۱۱۱- گزینه «۲»

(مرتضی مصنی‌کبیر)

آیه اول اشاره به سرمایه اراده و اختیار انسان دارد؛ خداوند، ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد. سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا با استفاده از سرمایه عقل راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم.

آیه دوم درباره این است که خداوند متعال، شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در وجود ما قرار داد، تا به خیر و نیکی روآوریم و از گناه و زشتی بپرهیزیم.

(پر پرواز، صفحه ۲۰)

۱۱۲- گزینه «۴»

(مرتضی مصنی‌کبیر)

عقل با دوراندیشی، انسان را از خوشی‌های زودگذر منع می‌کند و وجدان با محکمه‌هایش ما را از راحت‌طلبی باز می‌دارد.

(پر پرواز، صفحه ۲۱)

۱۱۳- گزینه «۲»

(مرتضی مصنی‌کبیر)

خداوند سرشت انسان را با خودش آشنا کرد و گرایش به خود را در وجود انسان قرار داده است. از این‌رو هر کس که در خود می‌نگرد و یا به تماشای جهان می‌نشیند، خدا را می‌یابد و محبتش را در دل خود احساس می‌کند.

(پر پرواز، صفحه ۲۰)

۱۱۴- گزینه «۲»

(امیرمهری افشار)

عبارت «چون که صد آمد نود هم پیش ماست» اشاره به هدف جامع و برتر دارد که در بردارنده سایر اهداف نیز می‌باشد. این مفهوم به خوبی در آیه «من کان یرید ثواب الدنیا... هرکس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.» دیده می‌شود.

(هرف زندگی، صفحه ۱۰ و ۱۱)

۱۱۵- گزینه «۱»

(امیرمهری افشار)

گرایش انسان به نیکی‌ها و زیبایی‌ها سبب می‌شود که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد. حضرت علی (ع) درباره عامل درونی (نفس اماره) فرموده است: «دشمن‌ترین دشمن تو، همان نفسی است که در درون توست.»

(پر پرواز، صفحه ۲۱ و ۲۳)

۱۱۶- گزینه «۳»

(مسن بیاتی)

رشد و کمال انسان و در نتیجه رستگاری او با گام برداشتن به سوی جامع‌ترین و اصلی‌ترین هدف زندگی انسان یعنی نزدیکی و تقرب به خدا میسر می‌شود که این نکته در آیه «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ» تحقق می‌یابد.

(هرف زندگی، صفحه ۱۱ و ۱۸)

۱۱۷- گزینه «۳»

(امیرمهری افشار)

شیطان خود را برتر از آدمیان می‌پندارد و سوگند یاد کرده که فرزندان آدم را فریب دهد و از رسیدن به بهشت بازدارد و کار او وسوسه کردن و فریب دادن است.

(پر پرواز، صفحه ۲۳)

۱۱۸- گزینه «۲»

(امیرمهری افشار)

تحلیل‌ناپذیری از ویژگی‌های بعد روحانی و تجزیه‌پذیری از ویژگی‌های بعد جسمانی می‌باشد.

(فرد مفیقی، صفحه ۳۱)

۱۱۹- گزینه «۴»

(امیرمهری افشار)

یاری کردن آدمی در پیمودن راه حق ← ارسال انبیا دوست نزدیک‌تر از من به من است/ وین عجب که من از وی دورم ← سرشت خدا آشنا

سرزنش و ملامت خود در برابر گناه ← نفس لوامه

(پر پرواز، صفحه ۲۰ و ۲۱)

۱۲۰- گزینه «۲»

(مسن بیاتی)

خداوند متعال، علاوه بر عوامل رشد و کمال، عوامل سقوط و گناه و دورماندن از هدف اصلی را نیز به ما معرفی کرده است. نفس‌اماره که عامل درونی است و انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی، به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل و وجدان بازمی‌دارد و شیطان که با فریب و وسوسه ما را از هدف خود دور می‌سازد. کار شیطان فریب و وسوسه دادن است و جز این راه نفوذی دیگری ندارد.

(پر پرواز، صفحه ۲۳)

زبان انگلیسی (۱)

۱۲۱- گزینه «۳»

(مفسر رهیمی)

ترجمه جمله: «دوستم می گوید قرار است تابستان آینده با یکی از بهترین دوستانش به روسیه برود.»

نکته مهم درسی:

قبل از اسم های خاص همانند اسم انسان ها، کشورها، شهرها، و... از حرف تعریف "the" استفاده نمی کنیم (رد گزینه های «۲» و «۴»). همچنین، بعد از "will" از شکل ساده فعل استفاده می کنیم (رد گزینه «۱»).

(گرامر)

۱۲۲- گزینه «۴»

(مفسر رهیمی)

ترجمه جمله: «همسایه ما که اسمش جک است یک گربه ایرانی دارد. رنگ آن گربه سیاه و سفید و واقعاً زیبا است.»

نکته مهم درسی:

اگر برای اولین بار بخواهیم اسمی را بیان کنیم، باید قبل از آن از "a/an" استفاده کنیم و اگر بخواهیم در ادامه توضیحات بیشتری درباره همان اسم ارائه دهیم، از حرف تعریف "the" استفاده می کنیم (رد سایر گزینه ها).

(گرامر)

۱۲۳- گزینه «۲»

(مفسر رهیمی)

ترجمه جمله: «الف: یک نفر در می زند. ب: لطفاً بنشینید. من در را باز می کنم.»

نکته مهم درسی:

برای بیان تصمیمات آنی و لحظه ای از "will" استفاده می کنیم (رد سایر گزینه ها).

(گرامر)

۱۲۴- گزینه «۱»

(مجتبی درفشان)

ترجمه جمله: «او شعر را برای کلاس خواند و نظرات خود را اضافه کرد که به کلاس کمک کرد تا معنای شعر را بهتر درک کنند.»

- (۱) اضافه کردن
(۲) محافظت کردن
(۳) پرداختن
(۴) از دست دادن

(واژگان)

۱۲۵- گزینه «۴»

(مجتبی درفشان)

ترجمه جمله: «آیا ایده ای دارید که چگونه می توانیم اهمیت حفاظت از طبیعت را به کودکان آموزش دهیم؟»

- (۱) توجه
(۲) درد
(۳) دقت
(۴) ایده

(واژگان)

۱۲۶- گزینه «۲»

(مجتبی درفشان)

ترجمه جمله: «حال مادرش خوب نبود، بعد از پنج روز [بستری] در بیمارستان حتی [حالش] بدتر به نظر می رسید، اما او همچنان به داروهای جدید امیدوار بود.»

- (۱) دردناک
(۲) امیدوار
(۳) شگفت آور
(۴) خاص

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

پاییز فصلی است که بعد از تابستان و قبل از زمستان می آید. در طول پاییز، هوا شروع به خنک تر شدن و رنگ برگ های درختان تغییر می کند. برخی از برگ ها زرد، برخی نارنجی و برخی حتی قرمز می شوند. این به این دلیل است که درختان برای زمستان آماده می شوند و باید با ریختن برگ های خود در مصرف انرژی صرفه جویی کنند. پاییز همچنین زمان برداشت محصول است. این بدان معناست که کشاورزان تمام میوه ها و سبزیجاتی را که در تمام طول تابستان کشت کرده اند، می چینند. سیب، کدوتنبیل و ذرت از جمله غذاهایی هستند که در [فصل] پاییز برداشت می شوند.

پاییز علاوه بر برگ های در حال تغییر و برداشت محصول، زمانی برای فعالیت های سرگرم کننده در فضای باز نیز می باشد. بسیاری از مردم دوست دارند در پاییز به پیاده روی بروند تا برگ های در حال تغییر را ببینند. برخی از مردم به چیدن سیب می روند. پاییز فصل سرگرم کننده ای است؛ زیرا چیزهای زیادی برای انجام دادن و دیدن وجود دارد. پاییز زمان بسیار خوبی برای لذت بردن از فضای باز است قبل از این که [هوا] خیلی سرد شود.

۱۲۷- گزینه «۴»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «در [فصل] پاییز چه اتفاقی برای آب و هوا می افتد؟»
«خنک می شود.»

(درک مطلب)

۱۲۸- گزینه «۱»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «برگ های درختان در [فصل] پاییز تغییر رنگ می دهند؛ زیرا ...»
«درختان نیاز به صرفه جویی در انرژی دارند»

(درک مطلب)

۱۲۹- گزینه «۳»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «طبق متن، برداشت زمانی است که ...»
«کشاورزان محصولات خود را می چینند»

(درک مطلب)

۱۳۰- گزینه «۲»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «کلمه "It" که در پاراگراف «۲» زیر آن خط کشیده شده است، به "autumn" اشاره دارد.

(درک مطلب)